

SLOVENSKI NAROD.

Izahaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanja na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a h kratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Upravnništvo „Slov. Naroda“.

Lev XIII. praznuje zlato mašo.

Z lepo zarijo bode jutri napočilo mlado leto vsemu velikemu katoliškemu svetu. Sam najvišji poglavar njegov, — praznoval bode Lev XIII. na novega leta dan svojo zlato mašo. V srcih, katera živa vera spaja s stolom sv. Petra, obuja ta dogodek tiste radosti, katere čuti rodbina, ko se približuje praznovanje očetovega godú. Katoliška rodbina ima svojega očeta, rimskega papeža in zato v njenih milijonih igra pravo rodbinsko veselje nad tem, da je sedanji sv. Oče dočakal preznamenit dan svojega življenja, petdesetletnico svečenštva svojega.

Ali dogodek, ki tako veselo že delj časa vznemirja družbo katolikov, postal je zanimiv tudi v krogih, ki ne pripadajo k cerkvi rimske, ali ki jej celo nasprotujejo. Trditi smemo, da se na zlato mašo Leva XIII. s prijaznim

pogledom ozira vseobče javno mnenje, da se s kratka sedanja zgodovina z veseljem udeležuje jutrnjega rodbinskega praznika katolikov. Obuja se pri tej priliki spomin, da je sedanji papež Lev XIII. pred petdesetimi leti nastopil pot, katera ga je pred blizu desetimi leti pripeljala na stol sv. Petra, ob enem pa tudi v zbor potentatov, ki odločujejo usodo človeške družbe. Prevažno je od nekdanj bilo stališče, katero je v tem zboru zavzemal rimski papež. Pij IX. bil je mož blagega srca, a pri tem tudi neizprosnega mišljenja. Zato njegova borba proti novodobnemu gibanju ni bila zmagovita in papeštvo za njegove smrti v vladujočih krogih prijateljev ni imelo.

Svet je na to kmalu z velikim zadovoljstvom opazoval, da novi papež Lev XIII. stopa v razburjene razmere z mirnostjo Krista, stopajočega po penečem se jezeru. Potrgane vezi mej državami in cerkvijo so se zopet družiti jele in poleglo se je tudi javnega mnenja valovje v tej in oni državi. Lev XIII. deluje v duhu miru in sprave, vodi z apostolsko zmernostjo stvari cerkve in skuša s krščanskimi nazori uplivati na razmere v državah in mej državami. Zato povzdignila se je po njem moralna moč, potrebna moč papeštva in Leva XIII. samega sedanja zgodovina stavi mej prvake najvišjih pastirjev rimske cerkve. To je tudi uzrok, da se mu sedaj k zlato njegovi maši poklanjajo tudi drugoverski rodovi!

Slovenski narod pa udeležuje se že zavoljo svojega izobraženega verskega čutja prav iskreno Levovega zlatega dne. Ali ne nagiba ga k temu le verska véz, nego tudi njegov cvetoči narodni duh. Mi si ne damo izbrisati iz spomina, da Lev XIII. je bil tisti, ki je izdal kakor trobenta glasno okrožnico v slavo sv. Cirila in Metoda, ki je tema slovanskima blagovestnikoma podelil najvišjo čast, s katero katoliška cerkev more odlikovati svoje vernike. Brez dvojbe je tedaj Lev XIII. pred vsem hotel nagraditi njih odlične zasluge ter gledal na korist cerkve, toda brez dvojbe je tudi pripoznal dvojje načelo, kateri sta vodili Ciril-Metodovo

delo, — jedinstvo cerkveno in misel narodno, in brez dvojbe je s svojo okrožnico kakor bistroumen papež izdal za ves svet pričevalo o vrednosti in rastočej važnosti slovanskih, in to zlasti jugoslovanskih narodov. Sedanji zlatomašnik v Rimu bil je, ki je vsemu svetu slavil naša apostola tudi kot početnika pisanja našega predragega materinega jezika, tistega jezika, kateri je pred tisoč leti papež Ivan VIII. pripustil k službi božji, ki pa je le — nam Slovencem pri domačem ognjišču ostal. In ta spomin, vele vredni ta spomin oživil je nam zopet z mogočno svojo besedo sedanji papež Lev XIII.

Mi se trdno zato lahko nadajamo, da se bode na oživljene zgodovinske spomine slovenskega naroda ozirala sveta kurija, ko imajo Slovenci z ostalimi južnimi Slovani izvrševati tisto ulogo, katera nam gotovo pripada od strani cerkve, kakor od strani katoliške Avstrije pri zjedinevanji slovanskega vzhoda s katoliškim zapadom. Nimamo torej samo jednega iskrenega razloga, ko za jutrnji praznik kličemo sedanjemu sv. Očetu, Levu XIII. — čast in slavo!

Na starega leta dan.

Pogledamo li baš odhajajočemu letu v ovenelo lice, ne vzbujajo se v nas ono preprijetno čustvo, kakor pri pogledu starega, omilelega nam prijatelja. Brez iskrenosti, brez vsake srčne tesnobe poslavljamo se od starega leta, niti toliko se nam ni prikupilo, da bi mu pri odhodu segli v odrevenelo roko, marveč dozdeva se nam, da smo se znebili neljubega nam spremljevalca, ki nam je mnogo obetal, kateri pa je vse svoje obéte utopil v skrajni skoposti.

S prekipečimi nadami pozdravljali smo porajajoče se 1887. l., a danes, sestavljajoč narodno bilanco, vidimo, da so vse te nade bile prazna pena, da nemamo niti jednega pozitivnega uspeha, temveč, da je prošlo leto bilo zopet neplodna jagoda, katero smo k drugim nanizali na svoj in na časovni molek.

Na političnem polji nemamo nobene pridobitve, neizpolnenih želja število se ni zmanjšalo in vse

LISTEK.

Častiti gospodje uredniki in nadzorniki!

„No, to pa že ni več originalno! Jedenkrat se piše in bere ta naslov in kar prihaja za njim, ponovljena ali pogreta jed pa ni okusna.“ Tako bote modrovali in zmajevali glavé; in prav imate. Ni lepo tako početje, tem manje pa, ko sem se polakomnil duševne lastine svojega kolega, ter sedaj paberkujem za njim. A verujte mi, le silna, nujna potreba me je dovela do tega. Le čujte!

V zadnjič Vas je opozarjal moj kolega pod črto na škodljive posledice pogostih konfiskacij. Pripravil Vam je ta jako odurni in neprebavljivi predmet tako okusno, da ste ga slastno zavžili in glejte, to Vam je krasni učinek: od onega dne sem še niste bili zaplenjeni. In to je dandanes, ko se je državni pravdnik že naveličal tihega objektivnega postopanja, ter začel subjektivno prijemati časnikarje, podvojene vrednosti. Dokler Vas ne bodo konfiskovali, spali bote mirno in sladko, a po prvi zaplembi bote v čudnem položnji: vsako noč Vam potrkajo lahko detektivi na vrata, in hajd ž njimi

na Žabjek, ker in kjer državni pravdnik postopa — subjektivno.

Se li še spominjate, da se je kmalu po onem groznem glediščnem požaru na Dunaji podrla na pol zidana cerkev v Bohinjski Bistrici. To Vam je bilo ugibanje v kompetentnih krogih, — kaj in koga se mora tožiti. Župnika, inženirja — to se razume samo ob sebi; pa le višji — višji! Okrajnega glavarja? Hm, hm, to bi bilo nekaj! Pa le višji, višji! Vladnega svetovalca — referenta? Ha, to bi bilo še-le! Pa le višji, višji! Deželnega predsednika? Ho, ho, o to bo haló! Pa morda še višji, višji? Ne, to bo za jedenkrat dovolj!

A sreča je bila tem gospodom mila. Dunajski državni pravdnik je od zatožbe proti županu Newaldy odstopil, in s tem se bili rešeni tudi naši gospodje, o katerih se je pripovedovalo, da si je bil naročil že vsak po dva iztisa zanimive brušurice: „Der Ringtheaterbrandprocess“.

Tu dogodbica, ki je poleg vse druge poučnosti tudi živ dokaz, kako pravo je trdil Darwin s svojim ukom o „posnemovalnem nagonu“, — pa mi vselej prešinja misli, kadar na Dunaji kaj novega pogodé. In tako tudi sedaj pri nakratnem subjektivnem postopanju, in zato, gospodje uredniki in

nadzorniki, dovolite, da zaključim ta dolgi uvod s ponovljenim izrazom veselja, da še niso niti lista niti Vas zašili.

A sedaj, v trenutku, ko pišem te zadnje besede, dohaja mi vest, da se je to vender le sinoči zgodilo. Grozno! Jaz sem v sličnem položnji, kakor baje svetopisemski Job po prvih dveh nesrečah, — predno je namreč gobov postal, — vse nade, vsi dobri sveti, vse delo zastonj! Rekel bi kakor oni: „gospod je dal, gospod je vzel“ . . . a to tukaj ni res; gospod ni ničesar dal, — gospod je le — vzel! Pa molčimo!

Rajši kaj veselega. Porečete sicer, da veselega ni mnogo, a le ozrite se na okolu in opazujte razne človeške slabosti in videli bode, da je jako mnogo veselega in smešnega na okroglem tem svetu. Jaz vsaj sem se prav pošteno smijal, čitajoč zadnje dni klerikalnega Vašega kolega. Le pogledajte ga, kako neumorno piha v svoj bombardon, kakor kak „clown“ pred kakim osamelim cirkusom, kako vmes kriči: „Nur reinspaziert, meine Herrschaften!“, kako meče psovke in zabavljice na Vas, kakor mešetar na živinjskem semnji, kateremu se je baš kupčija razdrila. In zakaj vse to? I no, vse zaradi ljubega kruheka, zaradi konkurencije. Leto bliža se

kar smo pridobili, bilo je samo to, da smo se zopet uverili, da višji interesi preraščajo skromne naše napore, in da naš glas ne prodira do mize, kjer se kuje narodna osoda. Tako je bilo, tako utegne ostati še nekoliko časa, kajti nam je sojeno, da čakamo, kdaj in kako se izpolnijo tudi naše pohlevne želje.

Obrnemo li pogled od teh negativnih uspehov po mili ožji domovini, beležiti nam je pač lepo število sijajnih veselje in slavnosti, na katerih smo slavili zaslužne velmože, v prvi vrsti v Svečah osivelega voditelja Slovencev korotanskih monsignora Einspielerja, pod visoko sv. Urše goro pa slovenskih pisateljev starost, dičnega Davorina Trstenjaka, v Kamnigoricah ognjevitiga L. Tomana, v Idriji slavnega našega mecenata Antona Alojzija Wolfa. Slavnosti te pokazale so veliko narodne zavesti in probujenosti in vsak rodoljub moral jih je biti vesel, žal, da nam je veselja kupo zagrenila neizprosna Morana, pobravši izmed naših vrst jako odlične prvoboritelje, deloma nenadomestne velmože. Takoj prve dni starega leta zatisnil je v Gorici nagloma svoje oči uzorni rodoljub in pisatelj, Fran Erjavec, za njim šel je v novembru pobratim Fran Levstik, torej v enem letu dva duševna orjaka, katerih izgube še dolgo ne bomo preboleli. A s tem še ni bilo zaključeno naših dragih mrtvecev število. V Trstu zamrl je velezaslužni Viktor Dolenc, v Žabnici na Koroškem dekan in pisatelj Lambert Ferčnik, na Vidmu pri Krškem Dragotin Ripšl, župnik in pisatelj, na Vranskem veleposestnik Fran Šentak, Pod Turjakom izvrstni rodoljub Matija Hočevnar, poleg teh pa še mnogo drugih znanib in manj znanib rodoljubov in rojakov, ki so morali ostaviti naše itak že redke vrste.

In kakor v ožji naši domovini, tako tudi po širni Evropi nikjer ni veselega prizora. Povsod le skrajni vojni napori, krčevito kuje se orožje in bliščečih bajnetev gozdovi množe se kakor ob Vogeza tako ob Visli. S strahom gledajo državljani na velikanske te priprave, povprašujoč se, mora li res vsako stoletje končati z veliko, vso evropsko celino pretresujočo katastrofo? Doslej se sicer še ni izrekla zadnja beseda, počila še ni nobena puška in debate še niso otvorili pogubonosni kanoni, a priprave so tolike, doslej nečuvne, da vsakdo s trepetom pričakuje trenutka, ko se odgrne tajnostna zavesa, ki nam zakriva najbližjo bodočnost, porajajoče se l. 1888.

In dobro je, da nam neprodoren zastor še prikriva bodočega leta dogodke, kajti sicer bi morda danes ne bilo vesele besede iz naših ust in ježili bi se nam morebiti lasje, ko bi nam že naprej bile razkrite stvari, ki imajo priti z vso apokaliptično svojo grozo. Tako pa, ker nam blagohotna osoda ne daje znati, kaj nam proti, česa se nam je bati, bomo zopet v bujni domišljiji, polni žarnih nad, pričakovali novega leta, pozdravljajoč je iskreno krepko in navdušeno. Segali si bomo v roke, želeli drug drugemu dobre sreče, pred vsem pa spominati se naroda našega v ožjem in širšem pomenu.

Dal Bog, da bi se uresničil vsaj mali del iskrenih naših želj, da bi bodoče leto bilo res vsaj deloma tako, kakršno si vsi želimo, da bi nastopajoče 1888 l. bilo v resnici, kakor danes vsi kličemo:

Veselo novo leto!

svojemu koncu, treba torej naročnikom nastaviti li-manice, če se tako nerodne. Veliko jih ne bode, a kak par se jih vendar ujame, kajti „und bist du nicht willig, so brauch' ich Gewalt“.

Pod plaščem krščanske ljubezni dogaja se marsikaj, kar se v navadnem življenju vsestranski obsoja, čuditi se torej ne smemo niti psovkam niti zabavljicam, niti izredno neotesani pisavi, kajti „Ein Schelm der mehr gibt, als er hat!“ Konkurencije, dasiravno je pod višjo zaščito, pa se ne-mojte bati. Star pregovor pravi: „Veliko upitja, malo užitja!“ „Veliko kokotanja, malo jajec!“ in tako bode tudi pri tej klerikalni „Abonnen-ten-Fän-geri“. Gospodje nemajo prav nič lovskega v sebi, nastrelili bodo jako malo, k večjemu kakega ka-lina, za katerega bode pogubna rudeča lisa pod vratom. Habeant sibi!

Pa kaj je to? Na uho mi udarja godbe glas, — o! novo leto, novo leto godejo pred hišo. „Bog ohrani, bog obvari“ ta je prva in sedaj „Oj ba-novci“, a potem „Ko sem še mlada b'la“ in sedaj — groza in strah! „Micka, Reza (to ste naši dekl) — brzo, brzo, vrata, vežo zaklenite, — proč od oken otroci, vsi proč — zavesi doli! To je strašno! Ti nesrečneži godejo — . . . himno!“ Š.

Govor poslanca Šukljeja v deželnem zboru kranjskem

dne 16. decembra 1887.

(Po stenogr. zapisniku.)

(Dolge.)

In sedaj je treba pogledati zopet delovanje naših privatnih zavarovalnih društev in primerjati znesek izplačanih premij z onim zneskom, kateri se je deželi povrnil v obliki izplačane odškodnine. Mi imamo od leta 1884 sem neko precej natančno podstavo za tak račun. Leta 1884 smo bili sklenili zakon, po katerem je vsaki taki zavarovalnici, ki posluje na Kranjskem, treba izkazati svoje premije; potem odtegnita se 2% na korist našim požarnim stražam. Te fasije izvirajo od samih zavarovalnic, morebiti so sem ter tja pre-nizke, previsoke gotovo neso, ker so podstava za odmerjenje dotičnega davka. In kaj vidimo? Leta 1886 se je nabralo na Kranjskem premij za 234 tisoč 955 gld., torej recimo 235.000 gld. v okroglej svoti, izplačanega pa je bilo vsega skup na škodo le 94.935 gld., to se pravi, razloček mej pre-mijami tega leta in mej odškodnino znaša **140.020 gld.** Ako vzamemo premije povprek, so pač manjše, pa približno bodo te številke svojo veljavo obdržale tudi za nekoliko let nazaj. Po-prečni znesek premij znaša namreč 228.667 gld., in ako s tem primerjamo zopet povprečni znesek odškodnin 119.660 gld., vidimo, gospođa moja, da je dežela naša v obliki presežka premij vsako leto potrosila več za 110.000 gld. v okroglej svoti.

Gospođa, naposled je tudi tu naša dolžnost, dolžnost deželnega zastopa, ki štedi z vsakim kraj-carjem deželnega premoženja, kateri skrbno računa z vsakim goldinarjem deželnih priklad, vprašati se, ali je prav, da ima dežela naša vsako leto toliko zgube, ali je prav, da tako velika svota potom vi-sokih premij leto za letom sfrči iz dežele naše v tuje dežele! (Klici: Res je!).

Sicer je tudi naravno, gospođa moja, da je tako velik razloček, ali vsaj, da je velik razloček mej premijami in mej plačano odškodnino. Po mo-jem mnenju je to utemeljeno v naravi privatnih za-varovalnic.

Naše privatne zavarovalnice — na Kranjskem jih posluje 14 — so deloma delniška društva, de-loma društva, naslanjajoča se na načela vzajemnosti (Beihilfsgesellschaft). So nekatera, ki jako hvalevredno poslujejo, ali treb je vendar pomisliti, da vsako delničarsko društvo gleda na to, da kolikor mogoče visoko dividendo pripravi svojim delničarjem. V po-dobi visoke premije plačuje torej naš zavarovanec ob enem dobiček dotičnih delničarjev. Se ve, pri vzajemnih zavarovalnicah tega ni, povsod pa so tisti neprimerno visoki upravni troški in zlasti to po-dražuje zavarovanje. Imam tukaj pred seboj „Affe-curranzjahrbuch“ Ehrenzweigov — letnik 1887. Znana je ta strokovna knjiga, ki se jako goreče poteza za korist privatnih zavarovalnih društev ter je torej a priori nasprotna takim predlogom, kot je moj. — V tej knjigi nahajamo na pr. neko društvo, katero je tudi na Kranjskem zelo razširjeno. Izplačalo je tekom leta 1885 skupne škode — leto je bilo za

društvo jako neugodno — v okroglej svoti 426.000 gold., namreč, za odškodnine in za poizvedbe pro-uzročne škode 600.887 gld. od tega se je dobilo nazaj po protizavarovanji 174.431 gld., ostane torej okroglih 426.000 gld. Za to potrebovalo je pa isto društvo 94.738 gld. na provizijah in 156.990 gld. na upravnih troških, pri čemer pa še davek itd. ni uračunjen! Za upravne troške v širšem pomenu po-trebovalo je torej društvo 251.728 gld. In če tej potrebščini, prouzročenej po upravnih troških, pri-merjam skupne dohodke tega zavarovalnega oddelka, to je 624.645 gld. tekom l. 1885, pridem do re-zultata, da je društvo 43% svojih brutto-dohodkov potrosilo v tem oddelku zgolj za upravne tro-ske. To je tudi naravno, največ stane namreč akvi-zicija. Le pomislite, koliko potujočih agentov, ko-liko uradnikov, generalnih zastopnikov itd., vse to boče živeti, vsak živi raje dobro, nego slabo, in za vse to skrbeti je v obliki previsoke premije našemu ubogemu zavarovanec. (Klici: Dobro, dobro!).

Jaz mislim torej, in to je tudi merodajno bilo zame, da bode dežela ceneje lahko opravljala to zavarovanje, da upravni troški ne bodo tako veliki. Nečem prejudicirati razsodbi slavnega zbora, po-vedati pa moram, kako si jaz stvar za svojo osebo predstavljam. Treba bode skrbeti za to, da dr-žava po svojih davkarjih pobira premije ravno tako, kakor sedaj deželne priklade. (Klici: Dobro, dobro!) Pogajati se bode itak treba z vlado, katera ne bode hotela škode trpeti pri dohodkarini dotičnih zavarovalnih društev, in mogoče bode potom obravnave in pogodbe priti do nekega načina, da bode država proti neki proviziji prevzela to pobiranje. Saj je itak v državnem interesu, da se kolikor mogoče razširi zavarovanje. Kar se tiče cenitve zavarovanih objektov pri zavarovanji, bi jaz sodil, da bi pri tem lahko občinski organi sodelo-vali. Jaz si mislim namreč tak zavod na podstavi vzajemnosti. Vsak občinski cenilec bode torej znal, da, ako previsoko ceni, poskoči tudi njegova pre-mija in bode z lastnim interesom vezan na to, da cenitev ne bode neprimerna. Ako se kdo čuti pre-nizko cenjenega, se mu dovoli priziv do deželnega odbora, kateri bode zaukazal novo cenitev in ako se pri tej skaže, da pritožba izvira iz gole naga-jivosti, bode dotičnik sam plačal troške. Kar se tiče poizvedb škode, za to mislim, bi trebalo po posa-meznih okrajih zaupnih mož. Ne bode treba gene-ralnih zastopnikov, inspektorjev z Dunaja in iz Pešte, ampak vse to se lahko v okrajih opravi. Pri velikih požarih pa jim gre morda kak uradnik našega stav-benega departementa, ali deželnega zavarovalnega departementa na roko in vse se opravi. Potem dva, k večjemu trije uradniki za evidenco, kataster itd. pri zavarovalnem oddelku deželnega urada — in dovolj bode!

Efekt bi bil torej po mojem projektu, kakor sodim, jako ugoden.

Recimo tudi, da bi z ozirom na to, da bomo morali mnogo slabih rizik (schlechte Risiken) prevzeti in pogodbo napraviti z državo, z vsem tem vred za upravo potrosili na leto 50.000 gld. — smo vendar

Dalje v prilogi.

Otci in sinovi.

Roman.

Ruski spisal J. S. Turgenjev, preložil Ivan Gornik. (Dolge.)

XII.

Mesto ***, kamor sta se odpravila naša pri-jateljca bilo je pod vodstvom mladega gubernatorja, naprednjaka, despota, kakor je to splošno in redno na Ruskem. V prvem letu svojega vodstva posrečilo se mu je, da se je sprl ne samo z gubernijskim predstojnikom, nekim upokojenim gvardejskim rit-majstrom, konjarjem in gostoljubnim možem, temveč tudi s svojimi uradniki. Razpori, ki so iznikli iz tega, postali so končno taki, da se je minister-stvu v Peterburgu zdelo nujno poslati zanesljivo osebo, da ondi vse uredi. Načelstvo izvolilo je Mat-veja Iljiča Koljazina, v čegar oskrbi sta nekaj bila brata Kirsanova. Tudi on je bil „mlad“, to je pred nedavnim časom minilo mu je štirideseto leto; a hotel je postati državnik in nosil je na vsaki strani prsij zvezd. Jedna je bila v istini tuja in nezna-menita. Kakor gubernator, katerega je prišel sodit, bil je naprednjak in, dasi je bil imeniten uradnik, vendar je bil kaj malo podoben uradnikom svoje

vrste. O sebi imel je veliko mnenje; njegovo sa-moljubje bilo je brezmejno, a vedel se je priprosto, gledal je obodrujoče, poslušal ponižujoč se, in smejal se je tako dobrodušno, da bi ga v prvem trenutku imel človek za „dobrovoljčka“. V važnih slučajih pa je znal, kakor pravijo, tudi po pratih krcniti. „Energija je nujna“, govoril je tedaj, „l'énergie est la première qualité d'un homme d'état,“ a poleg vsega tega so ga vendar le imeli za norca in vsak nekoliko izkušen uradnik sleparil ga je lahko. Matvej Iljič govoril je z velikim spoštovanjem o Guizotu ter skušal vse in vsakega prepričati, da ne pripada čislju rutinérjev in ostalih birokratov, da ne opušča brez zanimanja nijednega važnega pojava družbinskega življenja. . . . Vse take besede bile so mu jako znane. Sledil je tudi, res da z ne-brižnim veličastvom za razvitkom sočasnega slov-stva: tako pridruži se časih človek tolpi dečkov srečavši jo na potu. V istini pa se ni Matvej Iljič mnogo povzdignil nad državnike aleksanderske dobe, ki so, pripravljaje se na večer gospé Svečine, živeče tedaj v Peterburgu, prebirali zjutraj po jedno stran iz Condillaca; le vedenje njegovo bilo je drugo, bolj sočasno. Bil je ukreten dvorjan, velik zvitež, in drugega nič; poslovi ni razumel, duhoviti ni bil, a znal

navzlic temu, da smo pritegnili zadnjo koč v deželi v zavarovalnico ter vsakega hišnega posestnika zavarovali, navzlic temu prihranili smo si 50 do 60.000 gld. na leto!

Pa so tudi nekatere druge koristi, ki govoré za moj nasvet, koristi v narodno gospodarskem, pa tudi v moralnem oziru. (Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 31. decembra.

V nedeljo in v ponedeljek zboroval je češki delavski kongres v Brnu. Prišli so bili zastopniki čeških delavcev iz raznih dežel. Razgovarjalo se je, kako bi se dala doseči višja plača, upeljati osemurni delavnik, odpraviti popolnem delo žensk in otrok, nadalje o koristi delavskih društev. Nadalje se je kongres izrekel za narodno enakopravnost, toda misli, da se poprej mora doseči socialno-politična enakopravnost. Nazadnje so se delavci posvetovali o programu slovanske delavske stranke v Avstriji.

Vnanje države.

Vsi listi ugibljejo, kakšen namen ima Churchillovo potovanje v Peterburg. Angleški vladni listi temu potovanju odrekajo vsako važnost, a če stvari bolje preudarimo, utegne baš Churchillovo potovanje imeti velik upliv na evropski položaj. Churchill je upliven član angleškega parlamenta in ima mnogo pristašev. Če se on sporazume o čem z Rusijo, lahko tudi za to pridobi večino v parlamentu. Liberalci že takó želé prijateljstva z Rusijo. Če se jim pridruži še Churchill s svojimi pristaši, pa imajo večino. Morda bi pa celo konservativci spremenili svojo politiko. Angleška vlada se je pač naučevala za Battenberžana, za Koburžana jej pa itak ni dosti mari. Pa tudi v Rusiji pripisujejo temu potovanju precejšnjo važnost, ker sicer bi ga car ne bil vsprejel v Gačini, kar potrjuje celo oficijalni „Pravitelstvenij Vjestnik.“ Churchill se sedaj vrne v London, a drugi mesec bode še jedenkrat šel v Peterburg.

V Srbiji je ministerska kriza, o katerej še ne vemo, kako se bode rešila. Nekateri sodijo, da pridejo radikalci na krmilo, drugi pa, da bode kralj zopet poklical naprednjake. Kralju je ministerska kriza ravno prav prišla, ker mu Rističeva vlada itak ne ugaja. Iz več okoliščin se dá sklepati, da je Milan že teško čakal, da se znebi Ristića, ki ni hotel tirati take politike, kakor je on želel. Novo ministerstvo se bode baje v kratkem sestavilo. Da je bilo mej kraljem in vlado veliko nasprotje, dokazuje to, da vladni listi neso objavili govorov, s katerima je kralj pri dveh prilikah ogovoril deputacijo skupščine. Naprednjaški listi so hvalili dotična govora, a objaviti si ju neso upali, ker so se bali konfiskacije. Tuji listi, kateri so ja priobčili, so pa bili v Srbiji konfiskavani. Mi smo čitali dotična govora v nemških listih. Bila sta tako brezozirna proti skupščini in vladi, da akoro nismo mogli verjeti, da ja je govoril vladar ustavne države.

Turško vojno ministerstvo kupuje seno in žito po Makedoniji in Albaniji v veliki meri. Turški državniki se namreč tudi bojé, da pride do vojne in se zatagadel hočejo z vsem preskrbeti, kar potrebuje vojska. Dosedaj so kupovali puške, sedaj pa živéž za ljudi in konje.

Tudi Rumunija pripravlja se resno za vojno. Minulo soboto bilo je veliko vojno posvetovanje. Po arzenalih se pridno dela. Število delavcev se je pomnožilo. Poveljniki polkov dobili so ukaz, da ne smejo dovoljevati častnikom dolgih dopustov. V Bukurešt je prišel višji nemški častnik, da bode dajal nasvete, kako urediti sanitetno službo pri rumunski vojski.

Francoski ministerski svet poavetoval se je predvčeraj o osnovi državnega podtajništva v po-

je skrbeti za svoja osobna dela: tu ga ni mogel nihče oslepariti, in to je glavno.

Matvej Iljič vsprjel je Arkadija z dobrodušjem, svojstvenim posvetljenemu uradniku ali, da bolje rečem, z veseljem. Vender se je začudil, zvedevši, da sta povabljeni sorodnika ostala doma. „Čudak je tvoj papa vedno,“ opomnil je igrajoč se z resno svoje krasne baržunaste ponočne suknje, a najedenkrat vskliknil je, obrnivši se k mlademu uradniku v strogo zapeti uradniški obleki, z resnim obrazom: „Kaj je?“ Mladi človek, kateremu sta se od vednega molčanja spojili ustni, priklonil se je ter začujeno pogledal svojega načelnika. A preplašivši podložnika ni se Matvej Iljič več brigal zanj. Naši veliki uradniki jako radi plaše svoje podložne; sredstva, katera uporabljajo, da dosežejo ta svoj smoter, so jako različna. To-le sredstvo je mej drugimi, jako običajno, „is quite a favorite“ kakor rekajo Angleži: Uradnik, prestane najedenkrat razumevati najnavadnejše besede, najedenkrat oglušiti. Na primer, vpraša: kak dan je danes?

(Dalje prih.)

morskem ministerstvu za kolonije. Temu se odločno upira pomorski minister in preti, da bode odstopil če se osnuje dotično državno podtajništvo. Ministerski svet se zatagadel ni mogel sporazumeti in se je odločitev te stvari odložila.

Francoski list „Liberté“ misli, da nemški kancelar dela na to, da bi bila vojna, ker vé, da bi pozneje Nemčija ne bila več kos vojnim nevarnostim. Sedaj bi pa šli Avstrija in Italija za njo po kostanj v ogenj. Temu listu se zdi posebno čudno, da je Avstrija tako pripravljena pomagati Nemčiji, ko njej vender od nikoder ne preti nevarnost.

Italijani se nadejajo, da abesinska vojska ne bode mogla dolgo skupaj ostati, ker jej bode manjkalo živeža in vode. Ta čas se bodo Italijani branili za utrdkami, ko se pa sovražniki razkrope, bodo pa dalje prodirali. — Angleška misija ni pri Njeguši ničesa opravila. Nagovarjala ga je, da bi dal Italijanom kako zadoščenje in jim odstopil nekaj ozemlja. Odgovoril ji je, da je zbral veliko vojsko, ž njo mora uničiti Italijane, ker bi sicer pri narodu zgubil vso veljavo.

Dopisi.

Iz Celja 30. decembra. [Izv. dop.] (dr. Foreggerja) silno grize, da je svojo tiskovno pravdo zoper „Städt. Post“ celo pred Celjskimi porotniki tako sijajno zgubil, da je bil namreč urednik omenjenega lista jednoglasna oproščen. To pobitje je toliko hujše zanj, ker je pri tej pravdi pokazal, da je tudi kot jurist precej „te slabe sorte“, kajti, če bi le kakega začetnika v juristeriji bil za svet vprašal, bi mu ta gotovo vedel povedati, da iz te pravde ne bo družega, ko blamaža. Da mu torej malo osladijo to pobitje, začeli so mu njegovi privrženci povodom zgube njegove pravde zoper „Städt. Post“ zaupnice (!) kovati. Ne dolgo, kar se mu je na Laškem na predlog nekega Withalma pri „Fortschrittsverein“ z ozirom na to slavno zgubo „popolno zaupanje“ izreklo. Sedaj pa je še „nemško društvo“ v Celji na predlog dr. Sajovitza isto storilo.

Skušnja vas uči, da nemški nacionalci svojim poslancem začnejo zaupnice takrat na vse kriplje kovati, če se je dotični poslanec kje hudo blamiral. Zaupnica Laščanov in Celjanov nam je torej neovrgljiv dokaz, kako živo čutijo nasprotniki dr. Foreggerjevo blamažo pred Celjskimi porotniki.

S spodnjega Štajerskega 30. decembra. [Izv. dop.] (Celjska vahta) ni — kakor se nam od ljudi, ki to lahko vedo, zatruje — ravno preveč z naročniki blagoslovljena.

Čuden pa je način, kako še pride marsikateri do tega, da plačuje za ta listič, za katerega sicer ne mara. Vahta se namreč pošilja mnogim in mnogim brez vsake naročitve. Če pride potem dotični v Celje, ter ima s katerim Celjanom kaj opraviti, posebno če je ž njim v kaki zvezi, da mu namreč kaj prodaja, ali pa od njega kaj kupuje, pa mu reče Celjan; zdaj pa moraš še brez obotavljanja tudi za vahto platiti, ter se takoj naročnina pobere. Jeden takih prostovoljnih ali naprošenih agentov je posebno lesni trgovec Josef Negri v Celji, mož ki ima trgovina z lesom na jug. Dobro bi bilo, ko bi srbski in hrvatski trgovci se nekoliko bolje pobrinili, da izvedo, da so ravno ljudje, s katerimi trgujejo na spodnjem Štajerskem, in posebno v Celji najhujši rovarji zoper Slovence.

Domače stvari.

— (Mestni zbor Ljubljanski) imel je včeraj zvečer sejo, katere se je udeležilo 25 odbornikov. Župan Grasselli, konstatujoč sklepčnost, imenuje poverjateljska zapisnika Ničmana in T. Zupana ter naznani potem, da je izvršuje mestnega zbora sklep potom deželne vlade in vnanjega ministerstva čestital papežu Levu XIII in da je došel odgovor, v katerem papež Lev XIII. izraža izredno svoje veselje na tej častitki ter pošilja apostolski svoj blagoslov mestnemu zboru in vsemu prebivalstvu Ljubljanskemu. Nadalje naznani župan knezoškofa Misije vabilo k cerkvenemu opravilu v 1. dan januarja. — Kot druga točka bil je na vrsti mestni proračun. Prvi poročal je podžupan Petričič o bolnišni zakladi (potreščine 11.375 gld., pokritja 11.612 gld.), o ubožni zakladi (primanjkljaj 8442 gld., ki se pokrije iz mestne blagajnice), drugi pa dr. Staré o 35 ustanovah, s katerimi upravlja mesto. (Potreščina 7526 gld., dohodki 7660 gld., torej prebitka 139 gld.) — Po izvestjih o malih zakladih poročal je kot glavni poročevalec gospod Fr. Ravnikar o mestnem proračunu, iz katerega vzamemo danes le glavne številke. Redne potreščine znašajo 162.145 gld., pokritje 171.918 gld.,

torej ima mesto v rednem poslovanji 9773 gld. prebitka, kar je gotovo sijajno sprilčevalo za gospodarstvo narodne stranke in bode marsikateremu klevetniku zavezalo opravljivi jeziček. — Drugače pa je z izrednimi potrebščinami, ali bolje rečeno s premnogimi investicijami. Tako se je vzelo za 1888 v proračunu: Za novo ljudsko peterorazrednico na živinskem trgu 60.000 gld., za popravilo v magistratovi registraturi 1000 gld., za kanalizovanje okolu nove vojašnice 4000 gld., za kanale od vojašnice do Ljubljance 1400 gld., za 4 „pisoir“-je 2000 gold., za desinfikacijski stroj 1000 gold., za razne druge potrebščine 5000 gld., za kr. hranilnici zapali obrok 6000 gld., za razširjenje Streljskih ulic 1000 gld., za Kamniško železnico 3000 gld. itd., vkupe 97.682 gold. Za pokritje te izredne potreščine porabil se bode redni prebifek s 9773 gld., naklada na pivo s 7000 gld., vrhu tega pa se bode na gostaščino (Zinskreuzer) naložilo 100%, priklada, ki bode dajala po 15.000 gold. na leto. Predlogi finančnega odseka bili so po daljši debati vsi vsprejeti. Ostale točke dnevnega reda se zaradi poznega časa (9¼ ure) neso mogle rešiti, zato je pred razhodom še župan Grasselli poprijel besedo ter v obširnem govoru risajoč položaj, rekel tudi nekoliko besed in zavrnil vse one, ki lahkomišelnó opravljajo mestni kredit. Konečno želel je mestnemu odboru in vsemu mestu Ljubljanskemu in vsej državi srečo in blaginjo v novem letu, na kar mu je podžupan Petričič v imenu mestnega zastopa čestital na novem letu.

— (Notarski substitut) za Radovljico imenovan je gosp. kandidat Aleksander Hudovernik, ki je danes pri tukajšnjem deželnem sodišči prisego storil. Notar g. H. Hoffmann odputuje iz Radovljice radi svoje hude bolezni v Arco.

— (Stritarjevih zbranih spisov) izšel je 27. snopič. V njem konča se povest „Rosana“, prične pa „Starega samca sveti večer“.

— (Osepnice ali kože) pojemajo. Naznana sta na magistratu le še po 1 ali 2 slučajja na dan. Da se osepnice neso še huje širile, pripisavati se mora temu, da so dali se cepiti na novo (revaccinatio) mnogi odrasli in s tem od sebe odvrgli nevarnost kužne te bolezni. Deželni šolski svet je naročil vodstvom Ljubljanskih šol, da naj uplivajo na učence, da se dadó cepiti z animalskim cepivom. Ker je zbolelo več delavk v tabačni fabriki, zahteval je magistrat, da vodstvo da na novo cepiti vse delavke. Prisiljeni v prisilni delavnici so že jeseni bili revaccinovani. Želeti bi pač bilo, da država uvede prisilno cepljenje vseh otrok, katero bi se moralo ponoviti po 12. ali 14. letu. Najboljši dokaz, da cepitev res ovira osepniske kuge, daje Nemčija, kjer so od tiste dobe (1872. l.), ko mora vsak človek cepljen biti, osepnice malone popolnem ponehale ter neso nevarne, če jih tudi kdo dobi. Pri nas smo pa v poslednjem času mej mrličih našli mnogo na kozah umrlih otrok in odraslih, malone samo takih, ki neso bili cepljeni.

— (Sevniški šulverajnski učitelji) delali so o polnoči 24. julija 1886. na javnem trgu grozen škandal, tako da so jih morali zaradi kajjenja javnega miru zapreti do drugega dne. Pri tej priliki psovali so mej drugimi g. notarja Vršca in pa učitelja R. Kokota in Maksa Šribarja kot pravi kulturonosci z vsemi mogočimi psokami. Omenjeni gospodje so tožili in je bila pri c. kr. sodnji v Celji kot delegirane sodnji glavna obravnava še le letos, 29. decembra. Dr. Wokaun obsodil je šulverajnska učitelja v Sevnici Avg. Aistrich-a in pa Jos. Plenka in sicer slednjega na 15 gld. globe oziroma 3 dni zapora, prvega pa na 5 gold. globe, oziroma 24 ur zapora. Tožitelji prijavili so po svojem zastopniku priziv zaradi prenizke kazni.

— (Iz Brežic) se nam piše: Trda nam je šla pri nas za župana, trikrat smo morali voliti. Prvikrat bi skoro sedel na županski stol znani Pototscknik, a opozicija bila je presilna, moral se je umakniti. Drugič izbrali smo si dr. G. Srebreča, ki bi nam zelo ugajal, a on ni na noben način hotel vsprejeti te časti. Naposled prišel nam je na misel Gustav Del Cott, ki je sedaj v resnici naš župan.

— (Geografična panorama.) Sedanja IV. serija obseza po največ arhitekturne stavbe. Videti je n. pr. katedralo Burgoš, stolnica Belemaka in dr. Obisk je jako dober.

— (Narodna čitalnica v Škofji Loki) priredi v nedeljo dne 1. januarja 1888 veselico v svojih prostorih. Vsopred: 1. Očetov praznik, deklamacija; 2. Petje; 3. „To je moja maksima!“ ve-

sela igra v jednom dejanji; „Srečno novo leto.“ Šaljiva igra v jednom dejanji; 5. Prosta zabava. Začetek ob 7. uri zvečer. Ustopnina: za ude 20 kr., z družino 40 kr. za neude 30 kr., z družino 70 kr. Ker je čisti dohodek namenjen šolski mladini tukajšnje deške ljudske šole, se dobro tljivosti meje ne stavijo. K tej veselici najljubdeje vabi odbor.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Peterburg 31. decembra. Dnevno povelje vojnega ministra javlja dovoljenje, da se zgrade provijantni magazini tretjega razreda v Rovnu v Volhiniji poleg tam se že nahajajočih magazinov drugega razreda.

Praga 30. decembra. Na predlog državnega pravdnika se je začela predpreiskava proti izdajatelju panslavističnega lista „Vychod“, dr. Franu Skrejšovskemu (bratu pokojnega J. S. Skrejšovskega) zaradi hudodelstva po § 65. kaz. zak. list. a in b. (Rušenje javnega reda.)

Peterburg 30. decembra. Po danes objavljenem dnevnem povelji vojnega ministra se je že na najvišjem mestu dovolil potrebni kredit, da se lokalni batalijoni v Arhangelu, Petrovem Zavodsku, Perinu, Ufi, Orenburgu in Astrahanu spremene v rezervne batalijone. Dotični batalijon v Arhangelu se bo o vojnem času preustrojil v polk z dvema batalijona.

Berolin 30. decembra. „Kölnische Zeitung“ je izvedela ofizijozno iz Berolina, da je pričakovati po izveštjih z Dunaja neko pomirjenje položaja vsled mejsebojnih pojasnil, ki se bodo vršila in se deloma že vršé.

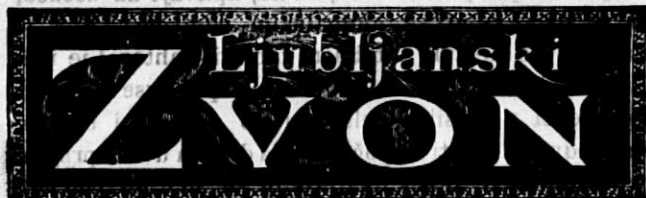
Sofija 30. decembra. Pri banketu ministrov na čast poslanecv bilo več napitnic. Napivalo se je zlasti solidarnemu postopanju.

Gg. pevci slov. delavskega pevskega društva „SLAVEC“

vabijo se najljubdeje priti h glavni skušnji, katera bo z vojaško godbo, jutri v nedeljo 1. januarja točno ob 1 uri popoldne v redutni dvorani.

Odbor.

prinaša v I. zvezku naslednjo vsebino: 1. Gorazd: »Stara pravda«. Venec balad. — 2. Josip Starč: Vanda. Povest. — 3. K. Pirc: Is Bremna v New-York. — 4. Fr. Gestrin: V snegu. Pesem. — 5. Ivan Vrhovec: Is domače zgodovine. I. — 6. A. Fekonja: Vila Slovinska. — 7. Eugen Lah: Ljubljana v ljudopisnem oziru. — 8. A. Planinec: Na počitnicah. — 9. Dr. Karl vitez Bleiweis-Trsteniški: Kaj imenujemo bolezen uma? — 10. Književna poročila: V. Oblak: V. Brandl a) Život Pavla Jos. Šafařika. V Brně 1887, 8°, 141. b) Život Karla Jaromira Erbena. V Brně 1887, 8°, 97. — 11. V. Oblak: Čakavski drobci z l. 1554. — 12. Listek: Bibliografija slovenska. — »Slovan«. — »Slovanški svet«. — Dvanajst večerov. — Hrvaška književnost. — »Matica Hrvatska«. — Triglav. — Učenke v petih delih sveta. — Drobčinice. — »LJUBLJANSKI ZVON« stoji: vse leto 4 gld. 60 kr., polu leta 2 gld. 30 kr., četrt leta 1 gld. 15 kr.

Spominjajte se Ljubljanske dijaške in ljudske kuhinje pri igri in stavah, pri slovesnostih, oporokah in nepričakovanih dobitkih. (890—15)

Poslano.

Neustein-ove posladkorjene kri čisteče pile svete Elizabete,

skušeno in od znamenitih zdravnikov priporočano sredstvo proti zabasanju. — 1 škatljica a 15 pil 15 kr., 1 zavoje = 120 pil 1 gld. a. v. — Pred ponarejanjem se jako svari. — Pristne so samo, če ima vsaka škatljica rdeče tiskano našo protokolovano varstveno znamko „Sveti Leopold“ in našo firmo lekarna „pri sv. Leopoldu“, Dunaj, mesto, Ecke der Spiegel- und Plankengasse. — V Ljubljani se dobivajo pri gosp. lekarni G. Piccoli-ji. (817—15)

Loterijske srečke 28. decembra.

V Brnu: 68, 43, 4, 15, 69.

Umrli so v Ljubljani:

27. novembra: Fran Duh, črevljarjev sin, 4 1/2 mes., sv. Florjana ulice 46, za jetiko.

28. decembra: Karol Urbas, trgovec, 29 let, Realjeva cesta 1, za tuberkulozo. — Albrecht Willitzer, pozlatarjev sin, 5 tednov, Dunajska cesta 14, za božjastjo.

V deželnej bolnici:

27. decembra: Liza Hauptman, konduk terjeva vdova, 70 let, za plućnico. — Jožef Ježek, mešetar, 48 let, za tuberkulozo

Tržne cene v Ljubljani

dné 31. decembra t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	5 85	Špeh povojen, kgr.	64
Rež,	4 06	Surovo maslo,	95
Ječmen,	3 41	Jajce, jedno	3 5
Oves,	2 27	Mleko, liter	8
Ajda,	3 90	Goveje meso, kgr.	56
Proso,	3 74	Telečje	52
Koruza,	5 36	Svinjsko	55
Krompir,	2 41	Kostrunovo	32
Leča,	12	Pišanec	40
Grah,	13	Golob	23
Fižol,	11	Seno, 100 kilo	2 67
Maslo, kgr.	1	Slama,	2 14
Mast,	64	Drva trda, 4 metr.	6 60
Špeh frišen,	56	„ mehka, „	4 20

Meteorološko poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
30. dec.	7. jutraj	728-85 mm.	-11.4° C	sl. svz.	obl.	
	2. pop.	727-51 mm.	-6.2° C	sl. svz.	obl.	0.00 mm.
	9. sveder	730-50 mm.	-8.2° C	sl. vzh.	d. jas.	

Srednja temperatura — 8.6°, za 5.7° pod normalom.

Dunajska borza

dné 31. decembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	gl. 76—	gl. 75-85
Srebrna renta	78-80	78-75
Zlata renta	107-20	108—
5% marčna renta	89-85	89-65
Akcije narodne banke	8 4—	844—
Kreditne akcije	267-20	264-70
London	127—	127-20
Srebro	—	—
Napol.	10.04 1/2	10 07
C. kr. cekini	6.02	6.03
Nemške marke	62-35	62-47 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	133 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	161
Ogerska zlata renta 4%	96	60
Ogerska papirna renta 5%	79	55
5% štajersko zemljišč. odvez. oblig.	105	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	118
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	125	50
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	99	25
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	100 gld.	178
Kreditne srečke	10	19
Rudolfove srečke	10	30
Akcije anglo-avstr. banke	120	94
T. amway-društ. velj.	170 gld. a. v.	202

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem vošči

veselo novo leto

(920) RODBINA MOSCHÉ.

Veselo novo leto

vsem prijateljem in znancem

vošči (905)

rodbina Fr. Xav. Souvan-ova.

Vsem p. n. gostom, prijateljem in znancem

veselo novo leto

vošči

Ivan Cesaric s soprogo.

(984)

Srečno novo leto

vošči vsem gostom, prijateljem in znancem rodovina Peršin.

(930)

(Matija na Rožniku).

Vsem prijateljem in znancem

vošči

srečno in veselo novo leto!

(933)

Matej Kreč z rodovino.

Za novo leto!

Vsem svojim p. n. častitim gostom, prijateljem in znancem najsrčnejša voščila z zahvalo za do sedaj skazano zaupanje in s prošnjo za daljno naklonjenost.

Fran Ferline

z rodbino.

(922)

Restavracija „Pri Zvezdi“.

Poslano.

Pijte

Ubald pl. Trnkoczy-jevo

hmeljevo sladno kavo.

(Zdravilna kava.)

I. Dosegli in ohranili si boste zdravje.

II. Redili ali živili boste telo, kakor njemu to najbolj ugaja.

III. Prihranili si v denarji pri gospodinjstvu.

Važno in neobhodno potrebno za bolehalce na želodci, prsih, jetrih, obistih in žileh, za dojenčke, otroke, slabotne, za ženske pred in po otročej postelji, prebolele, malokrvne i. t. d.

Zamotek s 1/4 kilo vsebine velja samo 30 kr.

Dobiva se v

(612—12)

LEKARNI TRNKOCZY

zraven rotovža v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan po pošti.

Prodajalci ne drobno dobé znaten rabat.

Št. 505.

(926—1)

Natečaj.

Na tukajšnji šestrazredni dekliški ljudski šoli je popolniti službo učiteljice, eventualno podučiteljice.

Službi učiteljice pripada letna plača 600 gld., podučiteljici pa letna plača 500 gld. in obema pravica do postavnih službenih doklad.

Prosilcam za ti službi je svoje prošnje z dokazali o učiteljski sposobnosti za pouk v obeh deželnih jezikih in v dozdanjem službovanji, ako se nahajajo v dejanski učiteljski službi, potom predstoječega c. kr. okrajnega šolskega sveta vsaj do konca meseca januarja l. 1888 uložiti pri podpisnem c. kr. mestnem šolskem svetu.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani,

v 29 dan decembra 1887.

Prvosodnik: Grasselli.

Št. 9444.

(932—1)

Razpis službe

učitelja na deželni vinarski, sadjarski in poljedelski šoli na Grmu pri Rudolfovem.

Služba 3. učitelja, kateremu bode poučevati učence v predmetih ljudske šole v naravoslovji in čebeloreji, razpisana je z letno plačo 600 gld. in s prostim stanovanjem. Služba je začasna s trimesečno odpovedbo. Prosilci morajo prošnji priložiti spričalo učne sposobnosti za ljudske šole.

Prošnje oddajati je pri deželnem odboru kranjskem v Ljubljani najdalje do

15. januarja 1889. l.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani 26. decembra 1887.

Vožni listi za vožnjo po železnici in po morji v

AMERIKA

pri c. kr. konc. Anchor Line,

Dunaj, L., Kolowratring 4.

Vabilo na naročbo.

SLOVENSKI PRAVNIK.

Celi program listu izražen je v njegovem imenu. Glavni namen mu bode pospeševati korektno slovensko uradovanje v slovenskih pokrajinah. Služiti ima torej v prvi vrsti praktičnim potrebam slovenskega juridičnega premeta.

Vendar pa bode tudi odmerjen primeren prostor teoretičnim razpravam in je namenjen posebno mlajšim juristom za vežbanje.

Samo ob sebi je umevno, da se list ne bode samo pečal z golo juridičnimi, marveč tudi z upravno- in finančno-pravnimi vprašanji.

Imel bode list tudi svoj leten in prinašal bode male notice juridične vsebine in personalije.

In da se ustreže večkrat izraženim željam, objavil bode tudi najvažnejše termine v konkurnih in eksekutivnih zadevah v slovenskih pokrajinah.

Sotrudniki so naprošeni, da pošljejo rokopise najzadnje do 15. vsakega meseca uredništvu.

List izhajal bode prvi dan vsakega meseca po dve poli in stane

4 gld. za leto,
2 gld. za polovico leta.

Naročnina naj se pošlje uredništvu in upravnistvu, ki se nahajata v **Franciškanskih ulicah št. 16.**

Vabilo.

Že mnogo let sem oproščajo se blagotvoritelji čestitanja ob Novem letu in ob godovih s tem, da si jemljó oprostne listke na korist mestne ubožne zaklade.

Na to hvalevredno navado usoja si mestni magistrat tudi letos slav. občinstvo opozarjati z dostavkom, da sta razpečevanje oprostnih listkov tudi letos drage volje prevzela gospoda trgovca **Karol Karinger na Mestnem trgu št. 8 in Albert Schäffer na Kongresnem trgu št. 7.**

Vrhu tega bodo tudi mestni služniki kakor vlani tudi letos raznašali oprostne listke po hišah. Za vsak oprostni listek, bodi si za novo leto, bodi si za god, je kakor do sedaj položiti petdeset krajcarjev in na upisni poli poleg imena pristaviti število vzetih listkov.

Velikodušnosti neso stavljene meje. Pismenim pošiljateljcem bodi pridejana razločna adresa.

Imena blagotvoriteljev se bodo sproti razglašala po novinah.

Mestni magistrat Ljubljanski,
v 22. dan novembra 1887.

Na prodaj se
namizna jabolka
kilo po 12 kr.
v J. Strzelbe prodajalnicah
v Špitalskih ulicah in na sv. Petra nasipu.

Cvet zoper trganje

po dr. Mallén a 50 kr.,

zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živeli, otekline, otrple živce in kite itd. V svojem učinku je nepresegljiv in hitro ter radikalno zdravi, kar dokazuje na stotine priznanj iz najrazličnejših krogov.

Prodaja (605—12)

LEKARNA TRNKOCZY.

zraven rotovža v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan po pošti.

Štajersko vino
lastnega pridelka
dr. Jos. Waldherr-ja.
Kovačkovrško vino
(Schmitsberger)
v steklenicah.

1 liter 60 kr.
1/2 litera 32 "
1/4 " 18 "
Za vrneno steklenico se povrne:
Za 1 liter 8 kr.
" 1/2 litera 6 "
" 1/4 " 5 "

Zaloga:

v Beethovenovih ulicah št. 6, pri Petru Lassnik-u, Josipu Kordin-u, Viktorji Schiffer-ji, Eduardu Mahr-u, v Nemških ulicah št. 4. (901—7)

Gozdni čuvaj

vzame se v službo od meščanske korporacije v Kamniku.

Plača na mesec 25 gld.; stanovanje, drva in nekaj njive prostor.

Zahteva se potrebna zmožnost in sposobnost za službovanje v hribih. (904—3)

Dosluzenim vojakom se dá prednost.

Čas za prošnje do 1. svečana 1888.

Upravištvo mešč. korporacije v Kamniku.

Išče se voznik

za prevažanje blaga s kolodvora v mesto, ki bi imel redno vsak teden dober zaslužek.

Natančneje se izve pri upravnistvu tega lista. (925—2)

Nikakih zobnih bolečin več.

če se rabi svetovnoslavna in pristna o. kr. dvor. zobozdravnika

DR. POPP Anatherin-
ustna voda

Boljša kakor vsaka druga zobna voda kot praeservativno sredstvo proti vsem bolečinam zob in ust. Preskušena voda za grgranje pri kroničnih vratnih boleznih in neobhodno potrebna pri rabi mineralnih vod. — Velika steklenica po gld. 1.40, srednja po gld. 1 in mala po 50 kr.

Uspeh je zajamčen, če se točno tako rabi, kakor je predpisano.

V zvezi z ustno vodo in

dr. POPP-a

zobnim praškom in zobno pasto

dobé se

vedno zdravi in lepi zobje,

kar je za ohranjenje zdravega želodca velike važnosti.

Dr. Poppa zobna plomba

je najboljša, kdor hoče sam izdelavati otle zobe, s čimer se odstrani smrđljiva sapa.

Dr. Popp-a zeljiščno milo

se je z velikim uspehom uvelo proti izpuščajem kože vsake vrste in je tudi

posebno izvrstno za kopeli.

Arom. zobna pasta v kosih po 35 kr.
Anatherin zobna pasta po gld. 1.22.
Vegetabilni zobni prašek po 63 kr.
Zobna plomba po gld. 1.
Zeljiščno milo po 30 kr.

Pred kupovanjem ponarejene Anatherin zobne vode se izrecno svari, ker ima v sebi zdravju škodljive primesi, kakor je analiza pokazala. (342—26)

Pismene naročbe izvršujejo se prot. poštnemu povzetju.

Glavna zaloga: Dunaj, I., Bognergasse Nr. 2.

Dobiva se v Ljubljani pri lekarnih J. Swoboda, V. Mayr, U. pl. Trnkoczy, E. Birschitz, G. Piccoli, dalje pri trgovcih C. Karinger, Vaso Petričič, Ed. Mahr, P. Lassnik, bratje Krisper; v Postojni: Fr. Baccarich, lekar; na Krškem: F. Bömes, lekar; R. Engelsberger, trgovina z galanterijskim blagom; v Idriji: J. Warto, lekar; v Kranji: K. Šavnik, lekar; Martin Pettau, trgovec; v Škofji Loki: C. Fabiani, lekar; v Kočevju: J. Braune, lekar; v Ajdovščini: M. Guglielmo, lekar; v Litiji: J. Beneš, lekar; v Metliki: Fr. Wach, lekar; v Radovljici: A. Roblek, lekar; v Norem mestu: F. Haika, D. Riczoli, lekarja; A. Gustin, trgovina z galanterijskim blagom; v Kamniku: J. Močnik, lekar; v Trebnjem: J. Ruprecht, lekar; v Črnomlju: J. Blažek, lekar; v Vipavi: A. Leban, lekar.

Št. 889.

(911—2)

Razpis službe občinskega paznika.

Pri mestni občini Kamnik izpraznjena je služba občinskega paznika (policaja) z letno plačo 420 gld.

Prosilci slovenskega in nemškega jezika zmožni, naj svoje prošnje s prilogami vred, in sicer tisti, kateri s v javni službi, potom svojega predstojnega urada najdalje

do 25. januarja 1888

podpisane uradu upošljejo.

Ako možno, naj se prosilec osebno predstavi.

Opomni se, da bo ta paznik imel tudi nalog, zvečer mestne svetilnice prižigati.

Mestno županstvo v Kamniku,

dne 24. decembra 1887.

Župan: Fischer s. r.

Neobhodno za vsacega

za svetljenje usnja pri konjskeji opravi, vozovih, hišni opravi, čevljiht itd. itd. je novoizumljena po

c. kr. avstrijskem in oger-skem ministerstvu zavarovana proti ponarejanju

svetla tinktura za usnje

(tekoče svetlo mazilo), do sedaj najboljša, ker do sedaj se ni še nobenemu izmed mnogih t. kočih svetlih mazil ali likov za usnje dal patent. — Cena steklenici št. I. 1 gld., št. II. 40 kr., št. III. 20 kr.; in da ostanejo čevlji suhi pri moči in mehki in voljni pri solnjeni vročini, se je že več kot 10 let za dobro pokazala, tudi patentovana, nepremočljiva

hranilna mast za usnje.

Da je res to usnje varovalno sredstvo tako izvrstno, dokazuje 25 odlikovanj, na stotine priznanih pism. Oba izdelka se nista udomačila le pri o. kr. vojašini, ampak si usteia ugod pri Nj. Veličastvu in o. kr. visokostih.

Po tovarniški ceni je prodajajo v Ljubljani gg. Anton Krisper in Schusnig & Weber, v Kranju g. Petan, v Škofji Loki g. Koceli. — Dobiva se v vseh večjih krajih države pri boljših trgovcih. (860—6)

CACAO
in
ČOKOLADA
VICTOR
SCHMIDT & SÖHNE

ki sta pri prvi Dunajskeji razstavi kuhinjske umetnosti bili odlikovani z najvišjo odliko, častnim diplomom, sta pristni samo, če imata našo uradno registrovano varstveno znamko in firmo. (800—37)

Dobiva se pri vseh boljših trgovcih in prodajalcih delicat, v Ljubljani pri g. Petru Lassnik-u.

Razpošilja se v provincije proti poštnemu povzetju.

VICTOR SCHMIDT & SÖHNE,

c. kr. dež. opr. tovarnarji. Tovarna in centr. razpošiljalnica

Dunaj, IV., Altagasse Nr. 48 (poleg juž. kolodvora).

J. & S. Kessler v Brnu,

Ferdinandove ulice št. 7—5 n.,
razpošilja po poštnem povzetju naslednje imenovano blago, kar se tiče baže in izdelave, mnogo boljše in za 20% ceneje (715—12) proti vsaki drugi konkurenci.
Uzorec zastoj in franko. — Kar ne ugaja, se nazaj vzame.

Moške srajce, Klatovske, bele ali barvane. Ia. gld. 1.80, IIa. gld. 1.20.	Jute-zastor, turški uzorec, — kompletni, gld. 2.30.	Mizni prtji, platneni, v vseh barvah, 3 kom. 1/4 gld. 2, 3 kom. 1/4 gld. 1.
Delovske srajce iz dobrega oxforda, 3 kom. madi gld. 2.—.	Pregrinjalna garnitura, 1 prt in dve posteljni pregrinjali iz ripsa gld. 4.50, iz jute gld. 3.50.	Prtiči, platneni, 1/4 v kvadratu, 6 komadov gld. 1.20.
Moške gače, iz barhanta, platna ali croisé, 3 pare I gld. 2.50, II. gld. 1.80.	Posteljne odeje za zimo, iz rouge ali ererona, elegantno prešite, gld. 3.—.	Otirače, platn. damast, 6 kom. z resami gl. 1.50, z okrajki gl. 1.20.
Moški obujki (žoki) za zimo, bele in barvaste, 6 parov gld. 1.10.	RJUIIE, brez šiva, 2 metra dolge, gld. 1.50, — slamujača, 2 metra dolga, Ia. gld. 1.40, IIa. 90 kr.	Domače platno, trdne baže (29 vatlov) 1 kos 3/4 gld. 5.50, 1/4 gld. 4.20.
Kape iz pliša za moške in dečke, 6 koma- dov gld. 1.50.	Konjske šabrake, težke baže, z barvastimi krajci, 190 cm. dolge, 130 cm. široke, Ia. rumene gld. 2.50, IIa. rujave gld. 1.50.	ŠIFON za moško in žensko perilo, 1 kos (30 vatlov), Ia. gl. 5.50, IIa. gl. 4.50.
Popotni plajdi, 3-50 metra dolgi, 1-60 metra široki, gld. 4.50.	KANEVAS za posteljne prevleke (1 kos 30 Du- najskehi vatlov), Ia. gld. 6.—, IIa. gld. 5.20.	OXFORD, najnovejši uzorec, 1 kos (29 vatlov) gld. 4.50.
Posobna preproga, močne baže, 1 ostanek 10 do 12 metrov, gld. 3.50.	Atlas-Gradi za posteljne prevleke (1 kos 30 Du- najskehi vatlov), Ia. gld. 7.50, IIa. gld. 5.50.	Prostejevski barhant, 1 kos (29 vatlov), bel ali rudeč gl. 6, moder ali rujav gl. 5.

ČEBELNO-VOŠČENE SVEČE

PRIPOROČA (885-3)
SEEMANN
V LJUBLJANI.

POZIV!

Ker se preselim iz Ljubljane, pozivljem vse, kateri mislijo, da so opravičeni, od mene kaj terjati, da svoje terjatve v teku meseca januarja 1888 objavijo in dokažejo v odvetniški pisarni mojega pooblaščenega zastopnika dr. F. Stora, v Špitalskih ulicah št. 10 v Ljubljani, ker ne bodem priznal družih morebitnih terjatev, ki se ne bodo objavile in dokazale v meseci januarji.

V Ljubljani, dne 31. decembra 1887.

(929-1)

Benjamin Janeschitz.

V Ljubljani, na cesarja Josipa trgu.
CIRKUS SCHLEGEL.

Jutri v nedeljo 1. januarja 1888:
2 veliki praznični predstavi.

Prva popoldne ob 4. uri, druga ob 7. uri zvečer.

Nastop vseh umetnikov in umetnic.

H koncu:

Svatba na deželi ali nadesetnik na dopustu, jako komična pantomima, katero izvaja vsa družba,

Vse natančneje po listkih.

Za mnogobrojni obisk se priporoča udano

(928)

M. Schlegel, ravnatelj.

V ponedeljek 2. januarja 1888

zvečer ob 7. uri:

Velika monstre-predstava.

V torek 3. januarja bo cirkus zaprt.

Cirkus je kurjen.

Najstarejše domače zdravilo je

„konec. cvet za ude“,

povsod znan pod imenom (880-8)

Klosterneuburški fluid za protin,

Preiskan v kemičnih laboratorijih za zdravstvenopolicijske preiskave in je prodaja zavarovana z varstveno znamko.

Cena 1/2 flao. 50 kr., veliki flao. 1 gld.

Razpošilja lekar **A. HOFFMANN**, Klosterneuburg.

Za zavijanje in vozni list je plačati pri poštnih pošiljstvih 15 kr. posebe. — Pristnega ima v Ljubljani lekar **J. Swoboda**; v Rudolfovem lekar **Ferd. Staika**.

Slovenka ali Hrvatica,

gospodična ali vdova, 24—30 let stara, olikana, resna, iskrena, iščočna svojo srečo v mirnem družinskem življenji, pošlji do 15. januarja zaupno svojo ponudbo vdovu v najboljših letih, uradniku z 1800 gld. na leto pod napisom: „**M. roslav Dobrovec v Sp. etu (Spalato).** — Poste restante“. — Tajnost sveta. (905-3)

Kavarna „Evropa“.

Podpisana usoja si p. n. gostom in p. n. občinstvu s tem naznaniti, da bo vsled smrti njenega soproga to kavarno ona obdržala ter skrbela za to, da bo postrežba v vsakem obziru taka, kakor je bila do zdaj.

(923-2)

Z odličnim spoštovanjem

FRANČIŠKA GRUDEN.

Marijacejske kapljice za želodec,

MARIA-ZELLER'S TROPFEN
NUR ECHT BEI
APOTHEKER TRNKOCZY
LAIBACH 1 STÜCK 20.

katerim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten uspeh pri vseh boleznih v želodcu in so neprekosljivo sredstvo zoper: pomanjkanje sile pri jedi, slab želodec, urak, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavobol, krč v želodci, bitje srca, zabasane, gliste, bolezni na vranici, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gld., 5 tucatov samo 8 gld.

Svarilo!

Opozarjamo, da se te isti nite Marijacejske kapljice dobivajo samo v lekarni Trnkoczy zraven rotovža na Velikem trgu v Ljubljani. (611-12)

Prodaja

„LEKARNA TRNKOCZY“

zraven rotovž v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan po pošti.

Geografična panorama.

Nova Schleimer-jeva hiša, Šelenburgove ulice.

V nedeljo poslednji dan

IV. serije:

(931)

Španija, Portugaljsko in Gibraltarsko, predgorje dobre nade, afriški otoki.

Od ponedeljka do četrtega

V. serije:

Nubija in Egipt,

razgledi Vzhodne Indije, Kitaja, Japana, Jave in Sumatre.

Odprto vsak dan od 3. ure popoldne do 9. ure zvečer.

Ob nedeljah in praznikih tudi dopoldne.

Vsak ponedeljek in petek nova serija.

Nepremočljive plahte za vozove

v različnih velikostih in raznih bažah, dobé se vedno po nizkih cenah pri

R. RANZINGER-JI, speditérji o. kr. priv. južne železnice, v Ljubljani, Dunajska cesta št. 15. (401-35)

Največja prihranjenja v gospodinjstvu.	V prodajalnicah kolonialnega blaga in delicatess ter droguerijah se dobiva	Najvišja odlikovanja in zlate kolajne.
Daje najedenkrat, ne da bi se kaj pridelalo, izvrstno mesno juho.	Bouillon-Extract	Ko disava za jed nepresegljivo zaradi dobrega okusa in nizke cene.
Maggi's		
Marke: Extractum Purum, Aux Fines Herbes und Trüffel-Würze.		
Fine moke za juho iz sočivja.		
Napravljane pod varstvom o. kr. avstrijskega obrtnega nadzorstva in švicarske občnokoristne družbe.		
● Osrednja zaloga: Wien, I., Jasomirgottstrasse 6. ●		
Prodajajo: Peter Lassnik, H. L. Wenzel, Schussnig & Weber. — V Zagorji: R. E. Michellie, Ivan Müller, Rudniška bratovska skladišnica. — V Litiji: Ivan Waggonik. (902-3)		

Naznanilo.

Podpisana tovarna usoja si s tem naznanjati, da je izročila zastopstvo za Kranjsko

gospodu Hermanu Wendling-u

v Ljubljani, ulice na Grad št. 3,

ta more vse v našo stroko spadajoče naročila v najkrajšem času izvršiti.

I. avstro-ogerska tovarna lesnega ličja (Holzfaserfabrik)

Nüscheler & Comp.

(918-1)

v Einsiedlingu (Gorenja Avstrija).

J. Berner-ja in sinov

deželna

nasladna, suharna in zdraviliščna pekarija

v Slatini pri Rogatci na Štajerskem

posebno priporoča

(833-10)

suhar,

kateri vedno izdeluje v izvrstnej baži, ki ga prodaja v Ljubljani gospod

RUDOLF KIRBISCH, sladčičar na Kongresnem trgu.

(Naročila na zunaj se točno izvršé.)

G. TÖNNIES, tovarna za stroje v Ljubljani,

zastopnik **Ganz-a & Co.** v Budimpešti, preskrbljuje dobro znane **trdolitne valjarnike** (Hartguss Walzenstühle), **cilindre**, **škrbee** (Aufzüge), vse **aparate**, **transmisije** in **priloge za mline**. Nariši in načrti napravljajo se po najnovejših skušnjah. Specijaliteta: **Vsakovratne žage in stroji za obdelovanje lesa**. Preskrbuje hitro idočé **parne stroje** in **varnostne parne kotle**.

Tudi napravljajo **plinovne motorje**. Zastopstvo **Langen-a & Wolf-a** na Dunaji.

Indiciranje parnih strojev,

njih predelovanje z jamstvom, da se privaruje pri kurilu. (836-8)

Vsem, kateri zidajo ali popravljajo kako poslopje, ali sploh potrebujejo **železnino**, naj bode priporočena zaloga

železja in vseh v to stroko spadajočih stvari

ANDR. DRUŠKOVIČ-a,

poprej **JAKOB NEKREP,**

v Ljubljani, Mestni trg št. 10,

kjer se dobivajo v velikem izboru in prav nizki ceni

okova za okna in vrata, storje za štokodiranje, drat in evekli, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posamezni deli.

Zaloga pečij za leseno in premogovo kurjavo.

Posebno po nizki ceni dobivajo se

stroji in orodja za poljedelstvo,

kakor mlatilnice, same ali z vlačilnikom (Göpel), slamoreznice, čistilnice za žito (Trieur), brane in lepo in močno narejena drevesa za oranje. (523-27)